

1755

TG-OK-49-142

r e f o r m a c i   P Ł O C K

8

Nowowiejski 1917 s. 462.

W roku 1750 z prowincji wielkopolskiej reformatów powstała nowa prowincja pruska Wniebowzięcia NPMarii, której główny klaszter był w Łąkach przy Nowym Mieście w Prusach Królewskich. Podjęli oni starania około założenia nowych klasztorów, a przedewszystkim w Płocku. Uzyskawszy poparcie ze strony prałata płockiego Franciszka Kanigowskiego, terejarza, sekretarz prowincji pruskiej, o. Piotr Skoczyński w 1753 r. wyjednał na kapitule zezwolenie na nową fundację, która uzyskała od Marianny Lasockiej, miecznikowej zakroczymskiej, tego roku, plac na folwarku Krasna Wola, na przedmieściu Płocka, zw przy drodze od bramy bielskiej, 378 łokci wzdłuż oraz 90 łokci wszerz, począwszy od ogrodu, w którym znajdowały się ruiny dawnego pałacu. Obok przychylnego stosunku biskupa Józefa Szembeka i proboszcza par. płockiej Sebastiana Starorypińskiego, zaprotestowali dominikanie, powołując się na to, że oni żyją z jałmużny, że dwa klasztory jałm. w Płocku trudno się utrzymają, że w województwie płockim znajduje się 3-4 tysięcy zakonników żebrzących, że mury dominikańskie Wisła podmywa. Do tego protestu przyłączyli się franciszkanie z Wyszogrodu, i Debrzyna nad Wisłą oraz bernardyni ze Skępego i Ratowa. Tylko benedyktyni przyjęli prowincjała i dwóch ojców, podobnie jezuici i norbertanki, gdy reformaci w 1754 r. przybyli do Płocka. Po sporach reformaci uzyskali jednak dekret Kongregacji Biskupów i Zakonników w 1755 r. potwierdzone przez breve Benedykta XIV. Ustawiono w ~~1755~~ 1755 r, krzyż w miejscu przyszłej budowy klasztoru, w obecności wielkiego zgromadzenia duchowieństwa i wiernych, a właściciele sąsiednich gruntów plac budowy klasztorny powiększyli, oraz przykazano reformatom fundusze. Zaczęto od budowy drewnianego kościółka, korzystając tymczasem z kościoła św. Ducha za fosą, i mieszkać w domku, ze szpichrzem i stajnią, zakupionym przez miecznikową Lasocką za 100 tynfów. Poświęcenie drewn. kośc. w 1756 r. tegoż roku wprowadzenie się do drewn. klasztoru, gdzie zamieszkało 19 zakonników. W 1758 r. poświęcenie kamienia węgielnego pod kośc. murowany

1755

TG-OK-49-142

r e f o r m a c i   P Ł O C K

x

Nowowiejski 1917 s. 462.

W roku 1750 z prowincji wielkopolskiej reformatów powstała nowa prowincja pruska Wniebowzięcia NPMarii, której główny klasztor był w Łąkach przy Nowym Mieście w Prusach Królewskich. Podjęli oni starania około założenia nowych klasztorów, a przedewszystkim w Płocku. Uzyskawszy poparcie ze strony prałata płockiego Franciszka Kanigowskiego, tercjarza, sekretarz prowincji pruskiej, o. Piotr Skoczyński w 1753 r. wyjednał na kapitule zezwolenie na nową fundację, która uzyskała od Marianny Lasockiej, miecznikowej zakroczymskiej, tego roku, plac na folwarku Krasna Wola, na przedmieściu Płocka, zw przy drodze od bramy bielskiej, 378 łokci wzdłuż oraz 90 łokci wszerz, począwszy od ogrodu, w którym znajdowały się ruiny dawnego pałacu. Obok przychylnego stosunku biskupa Józefa Szembeka i proboszcza par. płockiej Sebastiana Starorypińskiego, zaprotestowali dominikanie, powołując się na to, że oni żyją z jałmużny, że dwa klasztory jałm. w Płocku trudno się utrzymają, że w województwie płockim znajduje się 3-4 tysięcy zakonników żebrzących, że mury dominikańskie Wisła podmywa. Do tego protestu przyłączyli się franciszkanie z Wyszogrodu, i Dobrzynia nad Wisłą oraz bernardyni ze Skępego i Ratowa. Tylko benedyktyni przyjęli prowincjała i dwóch ojców, podobnie jezuita i norbertanki, gdy reformaci w 1754 r. przybyli do Płocka. Po sporach reformaci uzyskali jednak dekret Kongregacji Biskupów i Zakonników w 1755 r. potwierdzone przez breve Benedykta XIV. Ustawiono w ~~1755~~ 1755 r. krzyż w miejscu przyszłej budowy klasztoru, w obecności wielkiego zgromadzenia duchowieństwa i wiernych, a właściciele sąsiednich gruntów plac budowy klasztorny powiększyli, oraz przykazano reformatom fundusze. Zaczęto od budowy drewnianego kościółka, korzystając tymczasem z kościoła św. Ducha za fosą, i mieszkając w domku, ze szpichrzem i stajnią, zakupionym przez miecznikową Lasocką za 100 tynfów. Poświęcenie drewn. kośc. w 1756 r. tegoż roku wprowadzenie się do drewn. klasztoru, gdzie zamieszkało 19 zakonników. W 1758 r. poświęcenie kamienia węgielnego pod kośc. murowany

TC-OK-49-142

reformaci P Ł O C K c.d. (Nowowiejski 1917)

2.

budowa trwała lat 13, poświęcenie kościoła 1771, konsekracja 1789, Kościół o jednej nawie sklepionej, z wieżą na częścią tylną, niezbyt wysoką, dł 60 ł, szer. 23 ł. wysok. do 50 ł. Orientowany jak wszystkie inne kościoły reformackie na północ. Front trzyosiowy, rozdzielony 4 pilastrami, szczyt z tympanonem i trójkątnymi spływami.

Klasztor murowany od 1773, fundacji Przebendowskiego z Kołibek, w 1777 pod dachem refektarz, kuchnia i infirmeria. Zabudowany w czworobok, z piętrm, ze sklepieniami w celach i korytarzach. Na dole refektarz i kuchnia, na piętrze cele, ^{ro} rozdzielone wąskim korytarzem.

Kasata klasztoru w 1864 r. z udziałem wojska, wywieziono zakonników w nocy do Warszawy, zostawiając jedynie dwóch dla obsługi kościoła. Klasztor zamieniono na seminarium duchowne.

budowa trwała lat 13, poświęcenie kościoła 1771, konsekracja 1789, Kościół o jednej nawie sklepionej, z wieżą na częścią tylną, niezbyt wysoką, dł 60 ł, szer. 23 ł. wysek. do 50 ł. Orientowany jak wszystkie inne kościoły reformackie na północ. Front trzyosiowy, rozdzielony 4 pilastrami, szczyt z tympanonem i trójkątnymi spływami.

Klasztor murewany od 1773, fundacji Przebendowskiego z Kolibek, w 1777 pod dachem refektarz, kuchnia i infirmeria. Zabudowany w czworobok, z piętrm, ze sklepieniami w celach i korytarzach. Na dole refektarz i kuchnia, na piętrze cele, podzielone wąskim korytarzem.

Kasata klasztoru w 1864 r. z udziałem wojska, wywieziono zakonników w nocy do Warszawy, zostawiając jedynie dwóch dla obsługi kościoła. Klasztor zamieniono na seminarium duchowne.